Budapest Főváros IX. kerület
Ferencváros Önkormányzata
Jegyzője

206. számú előterjesztés

Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelettel kapcsolatban a Budapest Főváros Kormányhivatala által tett törvényességi felhívások ismételt tárgyalásáról

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdés b) pontja alapján vizsgálta Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SZMSZ), melynek kapcsán ismételten a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás felületen (a továbbiakban: TFÍK) megküldött 2025. november 4-ei keltezésű, BP/2800/00184-10/2025 iktatószámú törvényességi felhívással élt.

A törvényességi felhívás keretében ismételten megküldte az SZMSZ rendelkezéseivel kapcsolatban korábban megtett észrevételeit, figyelemmel arra, hogy azok érdemi tárgyalására álláspontja szerint nem került sor.

Az SZMSZ-szel kapcsolatban négy törvényességi felhívás érkezett az alábbiak szerint:

I. 2025. március 17-ei keltezésű, BP/2800/00184-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívás (az előterjesztés 2. melléklete)
II. 2025. június 5-ei keltezésű, BP/2800/00184-4/2025 iktatószámú törvényességi felhívás (az előterjesztés 3. melléklete)
III. 2025. szeptember 9-ei keltezésű, BP/2800/00652-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívás a képviselő-testület szerveinek együttműködésével kapcsolatban (az előterjesztés 4. melléklete)
IV. 2025. november 4-ei keltezésű, BP/2800/00184-10/2025 iktatószámú törvényességi felhívás (az előterjesztés 5. melléklete)

Tekintettel arra, hogy a Képviselő-testületi rendes ülés megtartására a Kormányhivatal által meghatározott 30 napos határidőn túl kerül volna sor, a IV. törvényességi felhívás megválaszolására rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására a polgármester a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdése alapján kérelmet nyújtott be a Kormányhivatalnak, amely a kérelmet elutasította (az előterjesztés 6. melléklete). Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megtárgyalására a Kormányhivatal által meghatározott 2025. december 4-ei határidőt követően kerül sor.

Az Mötv. 53. §-a annak érdekében, hogy a testületi működés helyi sajátosságai szabadon érvényesülhessenek, felhatalmazást ad a képviselő-testületnek arra, hogy működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában mindazon tárgyköröket rendezheti, amelyeket az

Mötv. nem érintett vagy amelyekhez nem kapcsolt részletszabályokat, továbbá e felhatalmazás kiterjed adott esetben akár önkorlátozó szabályok megalkotására is.

A Kormányhivatal IV. törvényességi felhívásában foglalt álláspontja szerint a Képviselő-testület a polgármesteri tájékoztatás és a 257/2025. (IX. 11.) Kt határozat értelmében nem értett egyet a BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámú második törvényességi felhívás 1-3. pontjában foglalt megállapításokkal, a BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú első törvényességi felhívás I. pontjában részletezett és a második felhívásban megerősített törvényességi észrevételekkel kapcsolatos álláspontját pedig egyértelműen nem nyilvánította ki, valamint az ismételt felhívásban meghatározott határidő lejártáig, de a 2025. szeptember 11-ei ülését követően sem tett intézkedést a feltárt jogszabálysértések megszüntetése érdekében, és a Kormányhivatal megítélése szerint a jogsértő helyzet továbbra is fennáll, a törvényességi felhívás eredménytelensége volt ezért megállapítható, és újból törvényességi felhívás kibocsátása vált szükségessé.

Annak érdekében, hogy az érdemi tárgyalásra vonatkozó észrevételnek a Képviselő-testület eleget tegyen, szükséges, hogy a Képviselő-testület a Kormányhivatal által ismételten megküldött valamennyi törvényességi felhívást, valamint a képviselő-testület szerveinek együttműködésével kapcsolatban tett 2025. szeptember 9-ei keltezésű, BP/2800/00652-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívásban foglaltakat – figyelemmel az SZMSZ rendelkezéseinek érintettségére – ismételten és érdemben megtárgyalja.

II. Hatásvizsgálat

Az Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak a Képviselő-testület köteles a törvényességi felhívás kézbesítésétől, azaz az önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 5. § (1) bekezdése alapján a TFÍK informatikai rendszerbe történő feltöltésétől számított 30 napon belül az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésről, vagy egyet nem értéséről a Kormányhivatalt szintén a TFIK informatikai rendszeren keresztül tájékoztatni. Figyelemmel a határidőmódosításra irányuló kérelem Kormányhivatal általi elutasítására, a képviselő-testületi álláspont kialakítására – a rendes ülés időpontjára figyelemmel – a 30 napos határidőt követően egy héttel kerülhet csak sor.

Az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

III. A végrehajtás feltételei

A törvényességi felhívásra adott választ a Képviselő-testület általi elfogadást követően a Jegyzői Kabinet Szervezési Csoportja a TFÍK felületen megküldi a Kormányhivatalnak.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglaltak határozatot

Budapest, időbélyegző szerint

Dr. Szüts Korinna Mária

Digitálisan aláírta: Dr. Szüts Korinna Mária
Dátum: 2025.12.03 12:50:31 +01'00'

Dr. Szüts Korinna

1. melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének

…/2025. (XII. 11.) határozata
Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelettel kapcsolatban a Budapest Főváros Kormányhivatala által tett törvényességi felhívások ismételt tárgyalásáról

1. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelettel kapcsolatban Budapest Főváros Kormányhivatala által tett
   a) 2025. március 17-ei keltezésű, BP/2800/00184-1/2025 iktatószámú,
   b) 2025. június 5-ei keltezésű, BP/2800/00184-4/2025 iktatószámú,
   c) 2025. szeptember 9-ei keltezésű, BP/2800/00652-1/2025 iktatószámú,
   d) 2025. november 4-ei keltezésű, BP/2800/00184-10/2025 iktatószámú

törvényességi felhívások tartalmát megismerte, azokat érdemben, ismételten megtárgyalta.

2. A Képviselő-testület az 1. pontban foglalt törvényességi észrevételekre adott 1. melléklet szerinti választ jóváhagyja, és felkéri a polgármestert annak aláírására.

Határidő: azonnal
Feladatkörében érintett: a jegyző

1. melléklet a .../2025. (XII. 11.) határozathoz

Dr. Sára Botond
Főispán Úr

Tárgy: törvényességi felhívással kapcsolatos tájékoztatás
Iktatószám: II/225-3/2025

részére

TFÍK informatikai rendszeren keresztül

Tisztelt Főispán Úr!

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) kapcsán tett törvényességi felhívások Képviselő-testület általi (2025. december 11-ei ülés) ismételt, érdemi megtárgyalását követően a Képviselő-testület álláspontjáról az alábbiak szerint tájékoztatom.

I. 2025. március 17-ei keltezésű, BP/2800/00184-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívás

1. A képviselő-testület rendes üléseinek száma

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 44. §-a szerint: *„A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart.”*
E rendelkezéseknek megfelelően tehát a képviselő-testületnek legalább 6 ülést kell tartania annak érdekében, hogy a törvényes működést biztosítsa. Az Mötv. „szükség szerint, szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú” fordulata nem jelenti azt, hogy pontos számmal kellene megadni, hányszor ülésezik a testület. Maga az Mötv. oldja fel ezt a „szükség szerint” előírással, figyelemmel a rendkívüli ülés esetleges megtartásának szükségességére is, melyek száma előre nem kalkulálható, és melyre vonatkozóan külön rendelkezést az Mötv. nem tartalmaz.

Az SZMSZ 9. § (1) és (2) bekezdése szerint a Képviselő-testület naptári évenként két ülésszakot tart január 1-jétől június 30-áig és szeptember 1-jétől december 31-éig. A rendes ülést az ülésszak tartama alatt a Képviselő-testület az érintett hónap második csütörtökén tartja az Önkormányzat székhelyén lévő képviselő-testületi ülésteremben.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. *A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes*.”

A Jat. e rendelkezésének megfelelően az Mötv.-nek a minimum ülésszámra vonatkozó rendelkezései sem ismételhetők meg, az SZMSZ pedig megfelelő módon szabályozza az ülések megtartásának időpontját, melyből a rendes ülések száma egyértelműen megállapítható, így e tekintetben jogalkotási szükséglet nincs.

A Képviselő-testület 2025. évi munkatervéről szóló 471/2024. (XII. 12.) határozat határozza meg az egyes ülésekhez kapcsolódóan a Képviselő-testület feladatait. A képviselő-testületi határozat közjogi szervezetszabályozó eszközként köti a Képviselő-testületet, amelynek megfelelően tíz rendes ülésre és két közmeghallgatásra kerül sor a 2025. évben.

Tekintettel továbbá arra, hogy a testület a 2025. évben már két rendkívüli ülést is tartott, az Mötv. szerinti, éves hat ülésre vonatkozó előírás már áprilisban teljesült.

2. Interpelláció

Ahogy azt Budapest Főváros Kormányhivatalának törvényességi észrevétele is rögzíti, az Mötv. nem szabályozza a képviselők interpellációhoz való jogát, nem rögzíti annak önkormányzati rendeletben történő szabályozási kötelezettségét. Ennek megfelelően az is megfelelne az alkotmányossági kritériumoknak, ha az SZMSZ egyáltalán nem rögzítene ilyen jellegű képviselői jogosultságot.

Ezzel szemben az SZMSZ nemcsak az interpellációs, hanem az írásbeli kérdés feltételére vonatkozó képviselői jogosultságot is szabályozza, mely széles körben biztosítja a képviselőnek az önkormányzat működése vonatkozásában történő magyarázatkérést.

Az SZMSZ 42-44. §-a részletesen rögzíti az interpellációs jog gyakorlásának szabályait, mellyel kapcsolatban ismételten szükséges hangsúlyozni, hogy az Mötv. semmilyen rendelkezést, így megkötést sem tartalmaz. Az SZMSZ 42. § (1) bekezdésének megfelelően a képviselő a Képviselő-testület ülésén legfeljebb ülésenként egy alkalommal interpelláció formájában magyarázatot kérhet a polgármestertől, az alpolgármestertől, a jegyzőtől, a bizottság elnökétől vagy a tanácsnoktól a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyben. A (2) bekezdés szerint az interpelláció jogával ülésenként az interpellációt legkorábban benyújtó három képviselő a benyújtás sorrendjében élhet. Az el nem hangzott interpellációk előadására a benyújtás sorrendjében a következő ülésen van lehetőség.

E rendelkezések együttes értelmezéséből adódóan a képviselőnek minden ülésen egy interpelláció benyújtására van lehetősége. Amennyiben az első három benyújtó között van, az interpellációját az ülésen, egyéb esetben a következő ülésen tárgyalja a testület. A rendelkezésekből egyértelműen következik az interpelláció tárgyalási kötelezettsége legkésőbb a soron következő ülésen.

Az SZMSZ részletesen szabályozza azt az esetet is, ha az interpelláló képviselő nem fogadja el az interpellációra adott választ. Az SZMSZ 44. §-ának megfelelően, ha az interpelláló a választ nem fogadja el, annak elfogadásáról a Képviselő-testület dönt. Ha a választ a Képviselő-testület nem fogadja el, határidő tűzésével bizottságot jelöl ki az interpellációban foglaltak kivizsgálására. A kijelölt bizottság elnöke köteles a vizsgálat eredményét a kitűzött határidőre a polgármester útján a Képviselő-testület elé terjeszteni.

Fentiekre tekintettel tehát az SZMSZ részletesen, az eljárásrendbe garanciák építésével, a képviselői jogegyenlőség szem előtt tartásával szabályozza az interpellációs jogot. Nem tesz különbséget az egyes képviselők között, objektív feltételhez, a benyújtás időpontjához köti, hogy mely ülésen (a benyújtással érintett vagy a soron következőn) kerül sor az interpelláció tárgyalására. Mivel mind az interpelláció, mind az írásbeli kérdés lehetőséget biztosít képviselői tájékozódáshoz, annak ellenére, hogy az Mötv. ezt kötelezően szabályozandóként nem írja elő, így semmilyen módon nem merülhet fel a törvényességi észrevételben jelzett „képviselői tájékozódási jogok csorbítása” vagy a „képviselői jogegyenlőség sérelme”.

3. Megismételt szavazás

Az Mötv 48. § (5) bekezdése szerint az ülésvezető állapítja meg a szavazás eredményét. Ha a szavazás eredménye felől kétség merül fel, bármely önkormányzati képviselő kérésére a szavazást egy alkalommal *meg lehet ismételni*.

Az SZMSZ az Mötv. rendelkezéseit az alábbiak szerint konkretizálja:

„52. § (1) Ugyanazon képviselő-testületi ülésen ugyanabban a kérdésben ismételt szavazás egy alkalommal, jelentős új körülmény felmerülése, továbbá eljárási szabálysértés vagy technikai hiba esetében rendelhető el.
(2) Az ismételt szavazást eljárási szabálysértés, valamint technikai hiba esetében a polgármester, jelentős új körülmény felmerülése esetében a Képviselő-testület rendeli el.
(3) Új körülmény felmerülése esetében az ismételt szavazás elrendelését követően az elnök a vitát újra megnyitja."

Az Mötv. megismételt szavazásra vonatkozó 48. § (5) bekezdése a Kormányhivatal álláspontja ellenére nem teszi kötelezővé a szavazás megismétlését, hanem úgy fogalmaz, hogy a szavazást „meg lehet ismételni."

Az SZMSZ szabályozása egyértelmű. Megkülönbözteti az eljárási (pl. nem megfelelő többséggel meghozott döntés), a technikai (pl. nem megfelelően működik a szavazórendszer), valamint a jelentős új körülmény (pl. az előterjesztés benyújtását követően bekövetkezett bármilyen új tény, körülmény) felmerülésének lehetőségét, és lehetőséget biztosít arra, hogy a megismételt szavazásra sor kerüljön. Az Mötv. rendelkezéseit nem lehet úgy értelmezni, hogy a képviselő korlátozhatatlan jogot kap arra, hogy a szavazás megismétlését kérje, annak indítványozására az Mötv. által alkalmazott „lehet" fordulatra tekintettel csak lehetősége van.

Az Mötv. rendelkezéseit a Kormányhivatal törvényességi észrevétele a konkrét, tételes rendelkezésekkel ellentétesen értelmezi, így nem helytálló az a megállapítás, mely szerint az ülésvezető nem mérlegelhet, és minden bizonytalanságra utaló jelzés esetén el kell rendelnie az újbóli szavazást.

4. Nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozattételi kötelezettsége

Ahogy azt a Kormányhivatal törvényességi észrevétele is rögzíti, az Mötv. 57. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület bizottságainak nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.

Rögzíti továbbá az észrevétel, hogy: „*A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok mindennemű megkülönböztetés nélkül ugyanúgy részt vehetnek a bizottság munkája során a helyi közpénzekkel kapcsolatos döntések meghozatalában is, mint az önkormányzati képviselő tagok, így a közélet tisztaságának biztosítása érdekében esetükben is ugyanaz a jogalkotói cél fogalmazódik meg a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség vonatkozásában.*"

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. *A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes*."

Fentiekre tekintettel tehát nem helytálló az a megállapítás, miszerint az SZMSZ-ben szükséges szabályozni a külsős bizottsági tagok nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét. Mivel az Mötv. egyértelműen rögzíti, hogy a nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel, így nem szükséges e szabályozás kifejtése, mi több e rendelkezések megismétlése a Jat. szabályaira tekintettel alaptörvény-ellenes szabályozást eredményezne.

A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok az egyes vagyon-nyilatkozattételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. § (3) bekezdés e) pontja és az Mötv. 57. § (1) bekezdése alapján természetesen tesznek vagyonnyilatkozatot.

5. Lemondó nyilatkozat átvételére és a vagyonnyilatkozat nyilvántartására jogosult bizottság

Az Mötv. 37. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *„az önkormányzati képviselő az összeférhetetlenségi okot a megválasztásától vagy az összeférhetetlenségi ok felmerülésétől számított harminc napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony harminc napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak történő átadását az összeférhetetlenség megszüntetésének kell tekinteni.”*

Az SZMSZ 63. § (3) bekezdése szerint a Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság a Képviselő-testület jogi ügyekért, költségvetésért, összeférhetetlenségi ügyekért, valamint a vagyonnyilatkozatok vizsgálatáért felelős bizottsága.

Az SZMSZ tehát egyértelműen telepítette az Mötv. előírásainak megfelelően a feladatkört, ezért nem helytálló az ezzel kapcsolatos törvényességi észrevétel. Mivel magasabb szintű jogszabály kibontja a kapcsolódó feladatokat, annak részletezése az SZMSZ-ben nem szükséges, sőt annak részletezése esetén a Jat. már többször idézett rendelkezésére tekintettel alaptörvény-ellenes rendelkezéseket eredményezne.

6. Hatálybalépés meghatározása

A Jat. 7. § (2) bekezdése lehetőséget ad a hatálybalépés ettől eltérő időpontban történő megállapítására is, eszerint, *„ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját.”*

A Jat. nem rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a hatályba lépés időpontjának egész órának kell lennie, így álláspontom, szerint elfogadható a „11 órakor”, „11.30 órakor”, vagy a „11.45 órakor” fordulat alkalmazása egyaránt.

A Jat. e rendelkezésére tekintettel– a törvényességi észrevétellel összhangban – a „perc” fordulatot mellőzve, ha a szabályozás célja indokolja, órában kerül meghatározásra a hatályba lépés időpontja.

7. Alakuló ülésre vonatkozó eltérő szabályok meghatározása

Az alakuló ülésre vonatkozó rendelkezéseket az Mötv. (43. §, 56. §, 57. §) tartalmazza, mely szabályozás az eddigi gyakorlat szerint elegendő volt, az egyéb ülések lebonyolításához képest részletszabályok, eltérő rendelkezések megadására nem merült föl igény.

8. Azok körének meghatározása, akiket csak egy-egy napirendi pont tárgyalása érint

A Kormányhivatal javalata szerint a testületi ülések előkészítésével összefüggésben – összhangban az Mötv. 53. § (3) bekezdésében foglaltakkal – célszerű azok körét is meghatározni az SZMSZ-ben, akiket csak egy-egy napirendi pont tárgyalása érint.
Az Mötv. e rendelkezésével összhangban működik többek között a József Attila Városrészi Önkormányzat, mely fóruma az Mötv. által is nevesített „városrész-tanácskozás”-nak.

9. Téves hivatkozások az SZMSZ-ben

A Kormányhivatal által jelzett, az SZMSZ-en belüli téves hivatkozások javítására a Képviselő-testület 2025. november 13-ai ülésén napirenden lévő SZMSZ-módosítás keretében sor került.

10. Az előterjesztés formai követelményeire, egyeztetésre vonatkozó szabályok

Tekintettel arra, hogy az előterjesztések kapcsán az Mötv. nem ír elő kötelezően alkalmazandó formai kritériumokat, sem egyeztetési követelményeket, azok szabályozása közjogi szervezetszabályozó eszközben elegendő, nem szükséges jogszabályi (rendeleti) szintű rögzítésük.

11. A jegyző törvényességi feladata

A Kormányhivatal javaslata szerint – amely törvényességi aggályt az SZMSZ vonatkozó rendelkezésével kapcsolatban nem fogalmaz meg –, az előterjesztéseket a jegyző törvényességi szempontból véleményezi, de véleménye, amely lehet pozitív - „tárgyalásra alkalmas" vagy negatív - „tárgyalásra nem alkalmas" tartalmú is, nem befolyásolhatja, hogy a testület napirendre veszi és tárgyalja vagy sem az előterjesztést.
Felhívom a figyelmet, hogy a Képviselő-testület jogszerű működésének biztosítéka a jegyző, aki a törvényesség őre az önkormányzatnál. Nem pusztán akkor teljesíti be az Mötv. szerinti feladatát, ha utólag jelzi, hogy a képviselő-testület, annak szerve vagy a polgármester döntése, működése jogszabálysértő, hanem alapvető fontosságú az ilyen jellegű tevékenysége az előterjesztések elkészítése során is. A jegyző törvényességi szempontú véleményének, ellenjegyzésének valamennyi előterjesztésen szerepelnie kell.
A Kormányhivatal által jelzettek problémaként akkor merülhetnek fel, ha a jegyző mint intézmény diszfunkcionálisan működik. A jegyző feladatkörével, a törvényesség őre funkcióval összeegyeztethetetlen, hogy jogszerűtlenül blokkoljon ügyköröket, előterjesztéseket.

II. 2025. június 5-ei keltezésű, BP/2800/00184-4/2025 iktatószámú törvényességi felhívás

1. A képviselő-testület rendes üléseinek száma

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 44. §-a szerint: *„A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart."*
E rendelkezéseknek megfelelően tehát a képviselő-testületnek legalább 6 ülést kell tartania annak érdekében, hogy a törvényes működést biztosítsa. Az Mötv. „szükség szerint, szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú" fordulata nem jelenti azt, hogy pontos számmal kellene megadni, hányszor ülésezik a testület. Maga az Mötv. oldja fel ezt a „szükség szerint" előírással, figyelemmel a rendkívüli ülés esetleges megtartásának szükségességére is, melyek száma előre nem kalkulálható, és melyre vonatkozóan külön rendelkezést az Mötv. nem tartalmaz.

Az SZMSZ 9. § (1) és (2) bekezdése szerint a Képviselő-testület naptári évenként két ülésszakot tart január 1-jétől június 30-áig és szeptember 1-jétől december 31-éig. A rendes ülést az ülésszak tartama alatt a Képviselő-testület az érintett hónap második csütörtökén tartja az Önkormányzat székhelyén lévő képviselő-testületi ülésteremben.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. *A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes*."

A Jat. e rendelkezésének megfelelően az Mötv.-nek a minimum ülésszámra vonatkozó rendelkezései sem ismételhetők meg, az SZMSZ pedig megfelelő módon szabályozza az ülések megtartásának időpontját, melyből a rendes ülések száma egyértelműen megállapítható, így e tekintetben jogalkotási szükséglet nincs.

A Képviselő-testület 2025. évi munkatervéről szóló 471/2024. (XII. 12.) határozat határozza meg az egyes ülésekhez kapcsolódóan a Képviselő-testület feladatait. A képviselő-testületi határozat közjogi szervezetszabályozó eszközként köti a Képviselő-testületet, amelynek megfelelően tíz rendes ülésre és két közmeghallgatásra kerül sor a 2025. évben.

Tekintettel továbbá arra, hogy a testület a 2025. évben már két rendkívüli ülést is tartott, az Mötv. szerinti, éves hat ülésre vonatkozó előírás már áprilisban teljesült.

2. Interpelláció

Ahogy azt Budapest Főváros Kormányhivatalának törvényességi észrevétele is rögzíti, az Mötv. nem szabályozza a képviselők interpellációhoz való jogát, nem rögzíti annak önkormányzati rendeletben történő szabályozási kötelezettségét. **Ennek megfelelően az is megfelelne az alkotmányossági kritériumoknak, ha az SZMSZ egyáltalán nem rögzítene ilyen jellegű képviselői jogosultságot**.

Ezzel szemben az SZMSZ nemcsak az interpellációs, hanem az írásbeli kérdés feltételére vonatkozó képviselői jogosultságot is szabályozza, mely széles körben biztosítja a képviselőnek az önkormányzat működése vonatkozásában történő magyarázatkérést.

Az SZMSZ 42-44. §-a részletesen rögzíti az interpellációs jog gyakorlásának szabályait, mellyel kapcsolatban ismételten szükséges hangsúlyozni, hogy az Mötv. semmilyen rendelkezést, így megkötést sem tartalmaz. Az SZMSZ 42. § (1) bekezdésének megfelelően a képviselő a Képviselő-testület ülésén legfeljebb ülésenként egy alkalommal interpelláció formájában magyarázatot kérhet a polgármestertől, az alpolgármestertől, a jegyzőtől, a bizottság elnökétől vagy a tanácsnoktól a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyben. A (2) bekezdés szerint az interpelláció jogával ülésenként az interpellációt legkorábban benyújtó három képviselő a benyújtás sorrendjében élhet. Az el nem hangzott interpellációk előadására a benyújtás sorrendjében a következő ülésen van lehetőség.

E rendelkezések együttes értelmezéséből adódóan a képviselőnek minden ülésen egy interpelláció benyújtására van lehetősége. Amennyiben az első három benyújtó között van, az interpellációját az ülésen, egyéb esetben a következő ülésen tárgyalja a testület. A rendelkezésekből egyértelműen következik az interpelláció tárgyalási kötelezettsége legkésőbb a soron következő ülésen.

Az SZMSZ részletesen szabályozza azt az esetet is, ha az interpelláló képviselő nem fogadja el az interpellációra adott választ. Az SZMSZ 44. §-ának megfelelően, ha az interpelláló a választ nem fogadja el, annak elfogadásáról a Képviselő-testület dönt. Ha a választ a Képviselő-testület nem fogadja el, határidő tűzésével bizottságot jelöl ki az interpellációban foglaltak kivizsgálására. A kijelölt bizottság elnöke köteles a vizsgálat eredményét a kitűzött határidőre a polgármester útján a Képviselő-testület elé terjeszteni.

Fentiekre tekintettel tehát az SZMSZ részletesen, az eljárásrendbe garanciák építésével, a képviselői jogegyenlőség szem előtt tartásával szabályozza az interpellációs jogot. Nem tesz különbséget az egyes képviselők között, objektív feltételhez, a benyújtás időpontjához köti, hogy mely ülésen (a benyújtással érintett vagy a soron következőn) kerül sor az interpelláció tárgyalására. Mivel mind az interpelláció, mind az írásbeli kérdés lehetőséget biztosít képviselői tájékozódáshoz, annak ellenére,

hogy az Mötv. ezt kötelezően szabályozandóként nem írja elő, így semmilyen módon nem merülhet fel a törvényességi észrevételben jelzett „képviselői tájékozódási jogok csorbítása" vagy a „képviselői jogegyenlőség sérelme".

3. Megismételt szavazás

Az Mötv 48. § (5) bekezdése szerint az ülésvezető állapítja meg a szavazás eredményét. Ha a szavazás eredménye felől kétség merül fel, bármely önkormányzati képviselő kérésére a szavazást egy alkalommal *meg lehet ismételni*.

Az SZMSZ az Mötv. rendelkezéseit az alábbiak szerint konkretizálja:

„52. § (1) Ugyanazon képviselő-testületi ülésen ugyanabban a kérdésben ismételt szavazás egy alkalommal, jelentős új körülmény felmerülése, továbbá eljárási szabálysértés vagy technikai hiba esetében rendelhető el.
(2) Az ismételt szavazást eljárási szabálysértés, valamint technikai hiba esetében a polgármester, jelentős új körülmény felmerülése esetében a Képviselő-testület rendeli el.
(3) Új körülmény felmerülése esetében az ismételt szavazás elrendelését követően az elnök a vitát újra megnyitja."

Az Mötv. megismételt szavazásra vonatkozó 48. § (5) bekezdése a Kormányhivatal álláspontja ellenére nem teszi kötelezővé a szavazás megismétlését, hanem úgy fogalmaz, hogy a szavazást „meg lehet ismételni."

Az SZMSZ szabályozása egyértelmű. Megkülönbözteti az eljárási (pl. nem megfelelő többséggel meghozott döntés), a technikai (pl. nem megfelelően működik a szavazórendszer), valamint a jelentős új körülmény (pl. az előterjesztés benyújtását követően bekövetkezett bármilyen új tény, körülmény) felmerülésének lehetőségét, és lehetőséget biztosít arra, hogy a megismételt szavazásra sor kerüljön. Az Mötv. rendelkezéseit nem lehet úgy értelmezni, hogy a képviselő korlátozhatatlan jogot kap arra, hogy a szavazás megismétlését kérje, annak indítványozására az Mötv. által alkalmazott „lehet" fordulatra tekintettel csak lehetősége van.

Az Mötv. rendelkezéseit a Kormányhivatal törvényességi észrevétele a konkrét, tételes rendelkezésekkel ellentétesen értelmezi, így nem helytálló az a megállapítás, mely szerint az ülésvezető nem mérlegelhet, és minden bizonytalanságra utaló jelzés esetén el kell rendelnie az újbóli szavazást.

4. Nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozattételi kötelezettsége

Ahogy azt a Kormányhivatal törvényességi észrevétele is rögzíti, az Mötv. 57. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület bizottságainak nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.

Rögzíti továbbá az észrevétel, hogy: „*A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok mindennemű megkülönböztetés nélkül ugyanúgy részt vehetnek a bizottság munkája során a helyi közpénzekkel kapcsolatos döntések meghozatalában is, mint az önkormányzati képviselő tagok, így a közélet tisztaságának biztosítása érdekében esetükben is ugyanaz a jogalkotói cél fogalmazódik meg a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség vonatkozásában*."

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy

többszintű. *A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes*."

Fentiekre tekintettel tehát nem helytálló az a megállapítás, miszerint az SZMSZ-ben szükséges szabályozni a külsős bizottsági tagok nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét. Mivel az Mötv. egyértelműen rögzíti, hogy a nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel, így nem szükséges e szabályozás kifejtése, mi több e rendelkezések megismétlése a Jat. szabályaira tekintettel alaptörvény-ellenes szabályozást eredményezne.

A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok az egyes vagyon-nyilatkozattételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. § (3) bekezdés e) pontja és az Mötv. 57. § (1) bekezdése alapján természetesen tesznek vagyonnyilatkozatot.

A vagyonnyilatkozatokkal kapcsolatos eljárásrendet az SZMSZ 63. § (3) bekezdése szerint a Képviselő-testület jogi ügyekért, költségvetésért, összeférhetetlenségi ügyekért, valamint a vagyonnyilatkozatok vizsgálatáért felelős bizottsága (Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság) által saját hatáskörben kiadott 2024. október 14-étől hatályos szabályzata rendezi.

5. Lemondó nyilatkozat átvételére és a vagyonnyilatkozat nyilvántartására jogosult bizottság

Az Mötv. 37. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *„az önkormányzati képviselő az összeférhetetlenségi okot a megválasztásától vagy az összeférhetetlenségi ok felmerülésétől számított harminc napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony harminc napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak történő átadását az összeférhetetlenség megszüntetésének kell tekinteni."*

Az SZMSZ 63. § (3) bekezdése szerint a Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság a Képviselő-testület jogi ügyekért, költségvetésért, összeférhetetlenségi ügyekért, valamint a vagyonnyilatkozatok vizsgálatáért felelős bizottsága.

Az SZMSZ tehát egyértelműen telepítette az Mötv. előírásainak megfelelően a feladatkört, ezért nem helytálló az ezzel kapcsolatos törvényességi észrevétel. Mivel magasabb szintű jogszabály kibontja a kapcsolódó feladatokat, annak részletezése az SZMSZ-ben nem szükséges, sőt annak részletezése esetén a Jat. már többször idézett rendelkezésére tekintettel alaptörvény-ellenes rendelkezéseket eredményezne.

6. Hatálybalépés meghatározása

A Jat. 7. § (2) bekezdése lehetőséget ad a hatálybalépés ettől eltérő időpontban történő megállapítására is, eszerint, *„ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját."*

A Jat. nem rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a hatályba lépés időpontjának egész órának kell lennie, így álláspontom, szerint elfogadható a „11 órakor", „11.30 órakor", vagy a „11.45 órakor" fordulat alkalmazása egyaránt.

A Jat. e rendelkezésére tekintettel– a törvényességi észrevétellel összhangban – a „perc" fordulatot mellőzve, ha a szabályozás célja indokolja, órában kerül meghatározásra a hatályba lépés időpontja.

7. Nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozattételi kötelezettsége

Ahogy azt a Kormányhivatal törvényességi észrevétele is rögzíti, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 57. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület bizottságainak nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.

Rögzíti továbbá az észrevétel, hogy: „*A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok mindennemű megkülönböztetés nélkül ugyanúgy részt vehetnek a bizottság munkája során a helyi közpénzekkel kapcsolatos döntések meghozatalában is, mint az önkormányzati képviselő tagok, így a közélet tisztaságának biztosítása érdekében esetükben is ugyanaz a jogalkotói cél fogalmazódik meg a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség vonatkozásában*."

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 3. §-a szerint: „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. *A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes*."

Fentiekre tekintettel tehát nem helytálló az a megállapítás, miszerint az SZMSZ-ben szükséges szabályozni a külsős bizottsági tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét. Mivel az Mötv. egyértelműen rögzíti, hogy a nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel, így nem szükséges e szabályozás kifejtése, mi több e rendelkezések megismétlése a Jat. szabályaira tekintettel alaptörvény-ellenes szabályozást eredményezne.

A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok az egyes vagyon-nyilatkozattételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. § (3) bekezdés e) pontja és az Mötv. 57. § (1) bekezdése alapján természetesen tesznek vagyonnyilatkozatot.

A vagyonnyilatkozatokkal kapcsolatos eljárásrendet az SZMSZ 63. § (3) bekezdése szerint a Képviselő-testület jogi ügyekért, költségvetésért, összeférhetetlenségi ügyekért, valamint a vagyonnyilatkozatok vizsgálatáért felelős bizottsága (Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság) által saját hatáskörben kiadott 2024. október 14-étől hatályos szabályzata rendezi.

8. A bizottsági ülések összehívását érintő szabályozás

Az Mötv. 57. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait.

A 60. § szerint a bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kizárásról a bizottság dönt, továbbá a jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és egy tagja írja alá.

Fentiekre tekintettel tehát az Mötv. a bizottságok működése vonatkozásában nem állapít meg speciális szabályokat, hanem a szervezeti és működési szabályzatra bízza a részletszabályok meghatározását.

Az SZMSZ 66. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„66. § (1) A bizottság rendes ülését – a polgármester, az alpolgármester és a képviselő egyidejű értesítése mellett – a bizottság elnöke a 10. § (1) bekezdésében meghatározott időpontban a Hivatal útján, elektronikus levélben hívja össze a Képviselő-testület ülését megelőző három napon belüli időpontra.
(2) A bizottsági elnök a polgármester vagy a bizottság tagjai egynegyedének kezdeményezésére a bizottság ülését 8 napon belüli időpontra köteles összehívni.
(3) A bizottsági elnök akadályoztatása esetén, valamint, ha a bizottsági elnök a bizottság összehívására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a bizottság ülését a polgármester hívja össze.”

Az Mötv. fenti rendelkezéseiből nem következik, hogy a bizottsági elnök akadályoztatása esetén, vagy ha az összehívásra vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a polgármesterre az ülés összehívásának feladatát nem lehet telepíteni. A polgármester jogköre e tekintetben kizárólag az összehívásra korlátozódik, minden más, az elnök jogkörébe tartozó feladatot az SZMSZ, valamint a bizottság ügyrendjében meghatározottak szerint a bizottsági tagok látnak el.

Az Mötv. nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely a polgármester ilyen jellegű hatáskörének SZMSZ-ben rögzített és körülhatárolt szabályozását kizárná.

Tekintettel arra, hogy a Képviselő-testület üléseit a polgármester hívja össze, az SZMSZ rendelkezései összhangban vannak az Mötv. azon rendelkezésével, mely szerint a bizottságokra „*a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni*”.

9. Az önkormányzati rendeletek kihirdetése

Az Mötv 51. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – módon ki kell hirdetni. A saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi.

Nem helytálló a Kormányhivatal álláspontja, mely szerint az Mötv. e rendelkezése kizárja, hogy az SZMSZ a kihirdetés felületeként az önkormányzat honlapját határozza meg. Az Mötv. 51. § (2) bekezdésének első mondata teljesen világosan fogalmaz, rögzíti annak előírását, hogy a kihirdetés módjának helyben szokásos módon, a helyi rendeletben meghatározottaknak megfelelően kell történnie. Ez lehet bármilyen a Képviselő-testület által elfogadott forma, a „kidobolástól” a helyi újságban történő megjelentetésen át a honlapig. Az Mötv. joghatással nem bíró, közzétételi felületként kötelezővé teszi a honlapot, amennyiben azzal rendelkezik az önkormányzat, de ez nem jelenti azt, hogy nem lehet ez a kihirdetés felülete is, erre vonatkozóan az Mötv. tiltást nem tartalmaz.

A Kormányhivatal által hivatkozott Complex Jogtár Kommentár semmilyen vonatkozásban sem minősül jogforrásnak. Az Mötv. Kormányhivatal szerinti értelmezése ellentétes a digitális állam, digitális önkormányzat megvalósítását célzó törekvésekkel.
Felhívom a figyelmet továbbá arra, hogy valamennyi központi jogszabály elektronikus formában a Magyar Közlöny már kizárólag digitálisan létező felületén kerül kihirdetésre (ld. Jat. 25-26. §).

III. 2025. szeptember 9-ei keltezésű, BP/2800/00652-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívás a képviselő-testület szerveinek együttműködésével kapcsolatban

1. A Pénzügyi és Ellenőrzési Bizottság elnökének jogkörével kapcsolatos észrevétel

A Kormányhivatal megkeresésében rögzíti, hogy a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 66. §-a értelmében a bizottság ülésének összehívásáról a bizottság elnöke a hivatal útján, elektronikus levélben gondoskodik. E rendelkezés a hivatal feladatává teszi, hogy az elnök által összeállított, és az általa javasolt napirendi pontokat tartalmazó meghívót továbbítsa a képviselők és külsős bizottsági tagok részére, azonban a napirendi pontok meghatározása és a meghívó összeállítása – SZMSZ 23. § (2) bekezdésére is figyelemmel – egyértelműen elnöki feladat marad.

A Kormányhivatal megállapításával összhangban lévő SZMSZ-módosításra a Képviselő-testület 2025. november 13-ai ülésén sor került, a módosítás 2025. december 1-jén hatályba lépett.

2. Napirend előtti felszólalás joga a bizottsági ülésen

A Kormányhivatal törvényességi felhívásában sérelmezte, hogy a Képviselő-testület Városfejlesztési Bizottságának, valamint Szociális és Egészségügyi Bizottságának 2025. június 10-én tartott ülésén Gyurákovics Andrea képviselő asszony részére a jegyzői, és aljegyzői jelzés alapján a bizottságok elnökei nem biztosították a napirend előtti felszólalás lehetőségét.

Ahogy azt megkeresésében a Kormányhivatal is rögzíti, az Mötv. 32. § (2) bekezdésének d) pontja, illetve a 81. § (3) bekezdésének d) és e) pontja egyértelművé teszi, hogy a képviselők jogállásuknál fogva, a jegyző pedig törvényben kapott feladata (jelzési, szignalizációs kötelezettsége) folytán vesz részt tanácskozási joggal a bizottságok ülésein. Figyelemmel arra, hogy a Városfejlesztési Bizottság ügyrendjének VI. pontja rögzíti, hogy napirend előtti felszólalásra a bizottsági ülésen kizárólag bizottsági tagoknak van lehetőségük, a jegyző e tekintetben az ügyrenddel összhangban tett eleget az eljárási szabályok betartására vonatkozó szignalizációs kötelezettségének.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság ügyrendjének VI. pontja hasonlóan szabályozza a napirend előtti felszólalás témakörét, melyre az ülésen az aljegyző hívta fel a levezető elnök figyelmét eljárási szabályokra vonatkozó jelzési kötelezettségének eleget téve.

A képviselő joga véleményének, jelzésének elmondására ugyanakkor konkrét esetben sem sérült, tekintettel arra, hogy a bizottsági ülésen a képviselő élt a tanácskozási jogával, és az érintett napirendnél hozzászólást az elnök lehetővé tette, így véleményének elmondására lehetőséget kapott. A tanácskozási jog ugyanakkor nem jelent korlátozás nélküli hozzászólási lehetőséget, a korlátozás kiterjedhet – többek között – a napirend előtti felszólalás kizárására is.

IV. 2025. november 4-ei keltezésű, BP/2800/00184-10/2025 iktatószámú törvényességi felhívás

A Kormányhivatal törvényességi felhívásában foglalt álláspontja szerint a Képviselő-testület a polgármesteri tájékoztatás és a 257/2025. (IX. 11.) KT határozat értelmében nem értett egyet a BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámú második törvényességi felhívás 1-3. pontjában foglalt megállapításokkal, a BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú első törvényességi felhívás I. pontjában részletezett és a második felhívásban megerősített törvényességi észrevételekkel kapcsolatos álláspontját pedig egyértelműen nem nyilvánította ki, valamint az ismételt felhívásban meghatározott határidő lejártáig, de a 2025. szeptember 11-ei ülését követően sem tett intézkedést a feltárt jogszabálysértések megszüntetése érdekében és a Kormányhivatal megítélése szerint a jogsértő helyzet továbbra is fennáll, a törvényességi felhívás eredménytelensége volt megállapítható és újból törvényességi felhívás kibocsátása vált szükségessé.

Annak érdekében, hogy az érdemi tárgyalásra vonatkozó észrevételnek a Képviselő-testület eleget tegyen, a 2025. december 11-ei ülésén a Kormányhivatal által ismételten megküldött valamennyi törvényességi felhívást, valamint a képviselő-testület szerveinek együttműködésével kapcsolatban tett 2025. szeptember 9-ei keltezésű, BP/2800/00652-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívásban foglaltakat – figyelemmel az SZMSZ rendelkezéseinek érintettségére – ismételten és érdemben megtárgyalta.

Fentiekre tekintettel kérem Tisztelt Főispán Urat a törvényességi felügyeleti eljárás szíves lezárására.

Budapest, időbélyegző szerint

Üdvözlettel,

Baranyi Krisztina

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának
Képviselő-testülete
részére

Iktatószám:	BP/2800/00184-1/2025
Ügyintéző:	dr. Kiss Bernadett
Telefonszám:	(1) 896-1290
E-mail:	kiss.bernadett4@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Törvényességi felhívás a 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelettel összefüggésben

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdés b) pontja alapján vizsgálta Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) magasabb szintű jogszabályi előírásokkal való összhangját. Vizsgálatom alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek.

Az Mötv. 53. §-a annak érdekében, hogy a testületi működés helyi sajátosságai szabadon érvényesülhessenek, felhatalmazást ad a képviselő-testületnek arra, hogy működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában mindazon tárgyköröket rendezheti, amelyeket az Mötv. nem érintett vagy amelyekhez nem kapcsolt részletszabályokat, továbbá e felhatalmazás kiterjed adott esetben akár önkorlátozó szabályok megalkotására is.

I. Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2024. október 7. napján tartott alakuló ülésén új SZMSZ-t alkotott, amely 2024. október 8-án lépett hatályba. Az SZMSZ áttekintését követően az alábbi – jogszabálysértő vagy törvényességi szempontból aggályos – rendelkezésekre, illetve hiányosságokra hívom fel a figyelmet.

1. A képviselő-testület rendes üléseinek száma

Az SZMSZ a képviselő-testületi ülések száma vonatkozásában az alábbiak szerint rendelkezik:
„9. § (1) A Képviselő-testület naptári évenként két ülésszakot tart január 1-jétől június 30-áig és szeptember 1-jétől december 31-éig.

(2) A rendes ülést az ülésszak tartama alatt a Képviselő-testület az érintett hónap második csütörtökén tartja az Önkormányzat székhelyén lévő képviselő-testületi ülésteremben."

Az Mötv. 44. §-a a képviselő-testület működésének alapkérdései között, kógens módon szabályozza a képviselő-testület üléseinek éves minimumát, eszerint: *„A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart."*

Az idézett rendelkezés alapján a képviselő-testület maga dönthet arról, hogy évente hány ülést tart, két megkötéssel: egyrészt az ülések minimális számát rögzíteni szükséges az SZMSZ-ben, másrészt az ülések száma éves szinten nem lehet kevesebb, mint hat. Az SZMSZ az ülések számáról nem rendelkezik, ezért az erre vonatkozó szabályozás pontosítása szükséges.

2. Interpelláció

Az Mötv. nem szabályozza, de a képviselői jogosítványok között nevesíthető a képviselők interpellációs joga, amelynek részletes eljárási szabályait ajánlott az SZMSZ-ben kidolgozni és az erre irányadó előírásait az ülésvezetés során szem előtt tartani, ezek figyelmen kívül hagyása ugyanis jogszabálysértéshez, valamint a képviselői tájékozódási jogok csorbításához, a képviselői jogegyenlőség sérelméhez vezethet.

Az interpelláció jogintézményéről az SZMSZ 42. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik: *„Az interpelláció jogával ülésenként az interpellációt legkorábban benyújtó három képviselő a benyújtás sorrendjében élhet. Az el nem hangzott interpellációk előadására a benyújtás sorrendjében a következő ülésen van lehetőség. Az interpellációt a zárt ülés elrendelését megelőző utolsó napirendi pontként tárgyalja a Képviselő-testület."*

Az SZMSZ 13. § (6) bekezdése alapján továbbá *„Rendkívüli ülés keretében napirend előtti felszólalásra, interpelláció benyújtására nincs lehetőség."*

Az SZMSZ fentebb idézett rendelkezése ülésenként három képviselő részére biztosítja az interpelláció lehetőségét, amennyiben háromnál több képviselő él ezzel a jogával, kérdéseiket már csak a következő tervezett ülésen adhatják elő. E szabállyal összefüggésben felmerül a kérdés, hogy a következő ülésen előadott – de még a korábbi ülésre benyújtott – interpellációk számára is vonatkozik-e a korlátozás, illetve, hogy az üléseken áthúzódó interpellációk kizárják-e az újabbak benyújtását és megválaszolását.

A kifogásolt jogszabályhely egyértelművé tétele érdekében a módosítása javasolt, pontosítva, hogy az interpellációt benyújtó képviselők ülésenként hogyan érvényesíthetik e jogukat, az áthúzódó kérdések csökkentik-e az újonnan befogadható és megtárgyalható magyarázat-kérések számát; az Mötv. 32. § (2) bekezdésének b) pontjában szabályozott képviselői kérdéshez hasonlóan indokolt továbbá rendelkezni az interpellált válaszadásának végső határidejéről is. E garanciális részletszabályok hiánya ugyanis a két rendes ülés közötti időmúlásra tekintettel adott esetben akár okafogyottá is teheti az interpellációt határidőben, de negyedikként, esetleg hetedikként benyújtó képviselő interpellálását, illetve az arra vonatkozó érdemi magyarázatnyújtást is.

3. Megismételt szavazás

Az Mötv 48. § (5) bekezdése értelmében, *„ha a szavazás eredménye felől kétség merül fel, bármely önkormányzati képviselő kérésére a szavazást egy alkalommal meg lehet ismételni."*

A szavazás végeredményét az ülés vezetője állapítja meg, azt a jegyzőkönyvben is rögzíteni kell. Előfordulhat olyan eset, hogy a szavazás eredménye, a javaslat elfogadása tekintetében kétség merül fel, ilyen esetben bármelyik képviselő kezdeményezheti – egy alkalommal – a szavazás megismétlését.

A képviselők jogegyenlőségéből következően tehát egy adott kérdés eldöntésénél minden képviselőt megillet az a jog: amennyiben a határozati javaslat helytelen értelmezése miatt, vagy bármely más okból az eredeti szándékától, meggyőződésétől eltérően szavazott és így a szavazás eredményét aggályosnak tartja, egy alkalommal kezdeményezze annak megismétlését. Az ülésvezető e téren nem mérlegelhet, minden bizonytalanságra utaló jelzést figyelembe kell vennie és a szavazást újból el kell rendelnie.

Az SZMSZ 52. § (1) bekezdése az előzőekben kifejtettekkel ellentétben, a törvényi rendelkezésekhez képest eltérő és egyben szigorúbb feltételekhez köti az ismételt szavazás elrendelését – *„Ugyanazon képviselő-testületi ülésen ugyanabban a kérdésben ismételt szavazás egy alkalommal, jelentős új körülmény felmerülése, továbbá eljárási szabálysértés vagy technikai hiba esetében rendelhető el.”* – szűkítve ezáltal a képviselői jogokat.

A törvényi rendelkezéssel való összhang biztosítása érdekében az SZMSZ kifogásolt rendelkezésének módosítása szükséges.

4. Nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége

Az Mötv. 57. § (1) bekezdésének utolsó mondata értelmében a képviselő-testület bizottságainak nem önkormányzati képviselő tagjainak jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel. A nem képviselő jogállású (külsős) bizottsági tagok mindennemű megkülönböztetés nélkül ugyanúgy részt vehetnek a bizottság munkája során a helyi közpénzekkel kapcsolatos döntések meghozatalában is, mint az önkormányzati képviselő tagok, így a közélet tisztaságának biztosítása érdekében esetükben is ugyanaz a jogalkotói cél fogalmazódik meg a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség vonatkozásában.

Amint arra a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság a vagyonnyilatkozatok megismerhetőségéről szóló tájékoztatójában is rámutatott, *„Feladataik ellátása során a külsős bizottsági tagok a bizottság képviselő jogállású tagjaival azonos javaslattételi, döntési helyzetbe, ellenőrzési pozícióba kerülhetnek, amiből szintén az következik, hogy a bizottság nem képviselő tagjai is kötelesek vagyonnyilatkozatot tenni, ennek nyilvánossága azonban kizárható.”*

Az Mötv. a nem képviselő bizottsági tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozóan nem tartalmaz speciális rendelkezést, ezért arra az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vnytv.) előírásai tekintendők irányadónak. A Vnytv. 3. § (3) bekezdés e) pontja értelmében vagyonnyilatkozat tételére kötelezett az a közszolgálatban nem álló személy, aki – önállóan vagy testület tagjaként – javaslattételre, döntésre, illetve ellenőrzésre jogosult az ea)-ed) alpontokban meghatározott eljárásokban.

A Vnytv. 4. § d) pontja alapján a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséget a Vnyt. 3. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott személyek esetében az őket ilyen minőségükben alkalmazó szervezet – jelen esetben a helyi önkormányzat képviselő-testületének – szervezeti és működési szabályzatában fel kell tüntetni. A Vnytv. 4. § d) pontjából eredő jogalkotási felhatalmazás – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat) 5. § (8) bekezdése alapján és az irányadó alkotmánybírósági gyakorlat figyelembevételével – egyben jogalkotási kötelezettséget jelent a képviselő-testület számára.

E kötelezettségre az Állami Számvevőszék az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzésére irányuló vizsgálatai során több alkalommal rámutatott, és a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köm.5.034/2020/3. számú határozatában is kifejezésre juttatta ezen álláspontját: *„Az önkormányzati rendelet megalkotására vonatkozó felhatalmazás alapján – ha a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik – az önkormányzatnak jogalkotási kötelezettsége áll fenn. Külön törvényi rendelkezés folytán a képviselő-testületnek a szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletében meg kell alkotnia a képviselő-testület bizottságai külső, nem képviselő tagjai vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének szabályait.”*

Az SZMSZ nem tartalmaz rendelkezést a külsős bizottsági tagok nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozóan, ezért azt az előzőekben kifejtettekre tekintettel pótolni szükséges.

5. Lemondó nyilatkozat átvételére és a vagyonnyilatkozat nyilvántartására jogosult bizottság

Az Mötv. 37. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *„az önkormányzati képviselő az összeférhetetlenségi okot a megválasztásától vagy az összeférhetetlenségi ok felmerülésétől számított harminc napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony harminc napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak történő átadását az összeférhetetlenség megszüntetésének kell tekinteni."*

Az SZMSZ jelenleg nem nevezi meg, hogy az Mötv. 37. § (1) bekezdése szerinti helyzet fennállása esetén mely bizottság jogosult a képviselői lemondó nyilatkozat átvételére. Fentiekre tekintettel mindenképpen szükséges e bizottsági feladatkört rendeleti szinten rögzíteni, ennek érdekében az SZMSZ módosítása indokolt.
Az Mötv. 39. § (3) bekezdése alapján a vagyonnyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság tartja nyilván és ellenőrzi. Figyelemmel arra, hogy az SZMSZ nem jelölte ki a vagyonnyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére jogosult bizottságot sem, ennek pótlása is szükséges.

6. Hatálybalépés meghatározása

Az SZMSZ hatályba lépésének időpontját a 85. § az alábbiak szerint határozza meg:
„Ez a rendelet 2024. október 7-én 11 óra 45 perckor lép hatályba."

A jogszabály hatálybalépésének időpontjára vonatkozó alapvető rendelkezéseket a Jat 7. §-a állapítja meg, ez – egyebek mellett – kimondja, *hogy „A jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet."* A törvény 7. § (2) bekezdése lehetőséget ad a hatálybalépés ettől eltérő időpontban történő megállapítására is, eszerint, *„ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben a hatálybalépés időpontját <u>órában</u> kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját."*

Fentiekre tekintettel kérem, hogy a jövőben a rendeletek hatályba lépése időpontját a Jat. hivatkozott rendelkezéseire tekintettel határozzák meg, kerülve az óra-percben történő időpont megjelölést.

II. Egyéb észrevételek, javaslatok

1. Az SZMSZ az alakuló üléssel kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezéseket, azonban annak jelentőségére tekintettel megfontolandó erről külön is rendelkezni, rögzíteni az egyéb ülések lebonyolításához képest esetlegesen eltérő szabályokat.

2. A testületi ülések előkészítésével összefüggésben – összhangban az Mötv. 53. § (3) bekezdésében foglaltakkal – célszerű azok körét is meghatározni, akiket csak egy-egy napirendi pont tárgyalása érint. Ezek jellemzően azon önszerveződő közösségek, civil szervezetek, amelyek képviselőit feladatkörükhöz kapcsolódóan tanácskozási jog illeti meg a képviselő-testület és bizottságai ülésein. Az önszerveződő közösségekkel (civil szervezetekkel) való együttműködés deklarálásán túl tehát – a vonatkozó törvényi előírásnak megfelelően – nem maradhat el e szervezetek nevesítése sem (feltéve, hogy az önkormányzat az általuk folytatott tevékenységről hitelt érdemlő információval rendelkezik).

3. Az SZMSZ 12. §-ának rendelkezése szerint *„A 6. alcímet a Képviselő-testület rendkívüli ülésére az ebben az alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni."* A 12. § a „6. A Képviselő-testület rendkívüli ülése" alcím alatt található, ezért a szövegben hivatkozott 6. alcím tévesen került megjelölésre, annak – a

Képviselő-testület rendes ülésére irányadó szabályokat tartalmazó – 5. alcímre való módosítása szükséges.

4. A 63. § (6) bekezdésének szövege – *„A 68. § (1) bekezdés a)–b) és d)-e) pontjában meghatározott bizottság kilenc, a 68. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bizottság öt főből áll."* – nem létező jogszabályhelyekre hivatkozik, ezért azok pontosítása szükséges.

5. A 27. § az alábbiak szerint rendelkezik: *„Az előterjesztés formai követelményeit, valamint az előterjesztés egyeztetésére, illetve véleményezésére vonatkozó eljárási szabályokat a polgármester és a jegyző normatív utasításban határozza meg."*

Az előterjesztések elkészítésének rendje, a döntéselőkészítő iratokra vonatkozó tartalmi és formai követelmények meghatározása a képviselő-testület működésével, a döntéshozatal megfelelő előkészítésével szorosan összefüggő kérdés. Célszerű ezért, hogy az előterjesztésekkel szemben támasztott alapvető követelményekről a szervezeti és működési szabályzat keretein belül – akár melléklet formájában – rendelkezzen a testület.

6. A testületi ülés zökkenőmentes levezetése nagymértékben függ annak megfelelő előkészítésétől. Ebben a munkában a polgármestert és az előterjesztést benyújtani kívánó képviselőket is a jegyző, illetve szakapparátusként a képviselő-testület hivatala segíti. Az előterjesztések jegyzői kontrolljával és napirendi tárgyalásra alkalmasnak minősítésével kapcsolatban az alábbiakra hívom fel a figyelmet.

A jegyzőnek a testületi ülés megfelelő előkészítésében, jogszerű lebonyolításában jelentős szerepe van, az Mötv. által is kiemelt kötelezettsége a döntések törvényességének belső kontrollja, legyen szó akár képviselő-testületi, akár bizottsági vagy polgármesteri hatáskörbe utalt döntésről, illetve azok tervezetéről. Ezen belül is legfontosabb feladata a képviselő-testület elé kerülő előterjesztések, határozati javaslatok, rendelettervezetek jogi és szakmai megalapozása, amelyek törvényességéért önálló felelősség terheli.

Az SZMSZ 28. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a jegyző törvényességi szempontból megvizsgálja az előterjesztést: ennek keretében a döntési javaslatok, előterjesztések jogszabályokban rögzített tartalmi és formai követelményeknek való megfelelése mellett azt is ellenőrzi, hogy az előterjesztő betartotta-e a benyújtással összefüggő eljárási szabályokat.

Az Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontja szerint a jegyző jelzi a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szerveinek, így a polgármesternek is, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő. E szignalizációs kötelezettség az ülések adminisztratív előkészítése, az önkormányzati szervek működésének figyelemmel kísérése mellett a döntéshozatal jogszerűségi ellenőrzését foglalja magában: jelzéssel kell élnie az érintett szerv felé, ha tevékenysége eltér a szervezeti és működési szabályzat vagy más jogszabály előírásaitól. A jegyző jogszabálysértés jelzésére irányuló kötelezettsége, mint belső törvényességi ellenőrzési feladat a döntéshozatalra jogosult szakmai támogatását, a hatékony önkormányzati munkát szolgálja, a jogszabályszerű működést és döntést segíti elő.

Az SZMSZ 23. § (4) bekezdése – *„Előterjesztés napirendre vételére akkor van lehetőség, ha annak jegyzői ellenjegyzése megtörtént."* – közvetve ugyan, de a jegyző törvényességi jelzéséhez komoly jogkövetkezményt kapcsol: a kifogásolt rendelkezés lehetőséget teremt arra, hogy a jegyzői jelzés hiánya jogszerűtlenül blokkolja a képviselő-testület napirendjére kerülő ügyköröket, előterjesztéseket.

Nem vitatott, hogy az előterjesztéseket – mielőtt azok a képviselő-testület elé kerülnek – a jegyző törvényességi szempontból véleményezi és véleményét, amely lehet pozitív - „tárgyalásra alkalmas" vagy negatív - „tárgyalásra nem alkalmas" tartalmú is, jogosult feltüntetni a döntéselőkészítő iratokon, azonban az előterjesztés további sorsát – miszerint a testület napirendre veszi és tárgyalja vagy sem – ez nem befolyásolhatja.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján felhívom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen törvényességi felhívást, annak kézbesítésétől – azaz a helyi

önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 5. § (1) bekezdése alapján a TFÍK informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított

30 napon belül

vizsgálja meg, és a törvényességi felhívásban részletezett megállapításokra tekintettel – az SZMSZ megfelelő módosításával, pontosításával – a fennálló részben jogszabálysértő, illetve adott esetben értelmezési és jogalkalmazási nehézséget okozó helyzetet szüntesse és előzze meg.

Kérem továbbá, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – szintén a TFIK informatikai rendszeren keresztül tájékoztatni szíveskedjenek.

Szükségesnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond Attila

Digitálisan aláírta: dr. Sára Botond Attila
Dátum: 2025.03.17 09:42:50 +01'00'

dr. Sára Botond

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2025.03.17 12:35:30
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2025.11.04 16:22:32
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

dr. Sára Botond Attila - 2025.06.05. 08:56:16

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete
részére

Iktatószám:	BP/2800/00184-4/2025
Ügyintéző:	dr. Kiss Bernadett
Telefonszám:	(1) 896-1290
E-mail:	kiss.bernadett4@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Ismételt törvényességi felhívás a 12/2024. (X.7.) önkormányzati rendelettel összefüggésben

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdésének a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdés b) pontja alapján vizsgálta Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) jogszerűségét. E vizsgálat, valamint a Képviselő-testületnek az SZMSZ-szel kapcsolatban 2025. március 17-én, BP/2800/00184-1/2025. iktatószámon kiadott törvényességi felhívásra válaszként megküldött 148/2025. (IV.10.) KT határozata alapján az alábbi, **ismételt**

törvényességi felhívással

élek.

Az ismételt törvényességi felhívást megalapozó tényállás:

A Kormányhivatal az SZMSZ vizsgálata során feltárt jogszabálysértéseket első alkalommal a fent említett 2025. március 17-én kelt, BP/2800/00184-1/2025. iktatószámon kiadott törvényességi felhívásában ismertette.

E törvényességi felhívást a Képviselő-testület a 2025. április 10-ei ülésén megtárgyalta, álláspontját a 148/2025. (IV.10.) KT határozatban rögzítette. E szerint *„Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy Budapest Főváros Kormányhivatala által tett törvényességi felhívás alapján a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelet módosítására jogalkotási szükséglet nem áll fenn.”*

A Képviselő-testület ülését követően, 2025. április 16-án Baranyi Krisztina polgármester a II/74-2/2025. iktatószámú levelében továbbá részletesen is tájékoztatta a Kormányhivatalt a törvényességi felhívásban foglaltakkal ellentétes jogi véleményéről.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 9. § c) pontja alapján – figyelemmel arra, hogy a tisztelt Képviselő-testület nem értett egyet a törvényességi felhívásban foglalt megállapításokkal, és az erről szóló polgármesteri tájékoztatást követően a Kormányhivatal megítélése szerint e kérdések vonatkozásában a jogszabálysértés továbbra is fennáll – a törvényességi felhívás eredménytelensége volt megállapítható és ismételt törvényességi felhívás kibocsátása vált szükségessé.

A BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú törvényességi felhívás I. pontjában (a képviselő-testület rendes ülései számának rögzítésével, az interpelláció és a megismételt szavazás szabályozásával, a lemondó nyilatkozat átvételére és a vagyonnyilatkozat nyilvántartására jogosult bizottság hiányával, a nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségével, a hatálybalépés meghatározásával kapcsolatban) **írottakat továbbra is változatlanul fenntartva**, illetve a II/6. pontjában, a jegyző jelzési kötelezettségének terjedelmével összefüggésben kifejtett álláspontjának a gyakorlatban történő érvényesülését figyelemmel kísérve, a Kormányhivatal a Képviselő-testület 148/2025. (IV.10.) KT határozatából kiolvasható jogi véleményével összefüggésben a következőkre kíván kiemelten rámutatni, illetve eddigi észrevételeit az alábbiakkal egészíti ki.

1. Nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége

Amint azt a Kormányhivatal a korábbi törvényességi felhívása I/4. pontjában is hangsúlyozta, a nem önkormányzati képviselő bizottsági tag jogai és kötelezettségei megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel, ezért a nem képviselő jogállású tagokat is terheli vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség. A nem képviselő bizottsági tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozóan az Mötv. nem tartalmaz speciális rendelkezést, így e tárgyban az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vnytv.) 3. § (3) bekezdés e) pontja az irányadó. E jogszabályhely generális szabályként a közélet tisztasága szempontjából különös jelentőséggel bíró tisztségek betöltéséhez és feladatok ellátásához a közszférában való foglalkoztatás hiányában is előírja a nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséget, amelyet a Vnytv, 4. § d) pontja alapján jelen esetben a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában is fel kell tüntetni.

A Vnytv. hivatkozott szabályából fakadó helyi jogalkotási kötelezettséget a tisztelt Képviselő-testület álláspontjával ellentétben a Kúria a Köm.5.034/2020/3. számú határozatában is leszögezte. E szerint: „*Az önkormányzati rendelet megalkotására vonatkozó felhatalmazás alapján – ha a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik – az önkormányzatnak jogalkotási kötelezettsége áll fenn.* ***Külön törvényi rendelkezés folytán a képviselő-testületnek a szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletében meg kell alkotnia a képviselő-testület bizottságai külső, nem képviselő tagjai vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének szabályait.***”

E döntésében a Kúria tehát egyértelműen megállapította, hogy a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában rögzíteni szükséges a nem képviselő bizottsági tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége teljesítésének részletes szabályait. A Képviselő-testület így jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, amikor a felhívásban foglaltakat elutasítva nem rendelkezett az SZMSZ módosításáról, illetve azt megelőzően a bizottságok nem képviselő tagjai vagyon-nyilatkozattételi kötelezettségére vonatkozó szabályok kidolgozásának szükségességéről.

A Kúria fent hivatkozott határozata értelmében az a tény, hogy a bizottságok nem képviselő tagjai teljesítik a Vnytv. és az Mötv. előírásaiból eredő kötelezettséget és tesznek vagyonnyilatkozatot, nem pótolja a helyi jogalkotásra vonatkozó kötelezettség teljesítését.

Fentiekre tekintettel a Kormányhivatal nem tartja elfogadhatónak a Képviselő-testület és a Polgármester Kúria álláspontjával ellentétben kialakított jogi véleményét, amely szerint – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 3. §-a alapján, az indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozás tilalma miatt –

„nem helytálló az a megállapítás, miszerint az SZMSZ-ben szükséges szabályozni a külsős bizottsági tagok nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét."

Említést érdemel, hogy a Kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörének gyakorlása során irányadónak tekinti a Kúria Önkormányzati Tanácsának határozatait, azok eddig számos esetben alapul szolgáltak a jogszabálysértő önkormányzati rendeletek más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló – a kormányhivatali álláspontnak helyt adó – normakontroll eljárások kezdeményezése esetén is.

2. A bizottsági ülések összehívását érintő szabályozás

Az Mötv. 41. §-a alapján a bizottságok a képviselő-testület szervei, amelyek segítik az önkormányzati feladatok ellátásában, felettük az irányítási jogokat (létrehozás, megszüntetés, a tagok megválasztása, a működési rendjük szabályozása, feladat-és hatáskörük meghatározása, döntéseik felülvizsgálata, utasításadási jog) a képviselő-testület, mint testületi szerv gyakorolja.

Az Mötv. a bizottságok működésére nézve nem állapít meg speciális szabályokat, a 60. §-a a bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat rendeli megfelelően alkalmazni.

E rendelkezésből következően – az Mötv. 45. és 65. §-aira is figyelemmel –, ha a bizottsági elnöki poszt betöltött és a bizottság elnöke nincs akadályoztatva, akkor kizárólag ő jogosult a bizottsági ülés összehívására és vezetésére, e joga nem vonható el, akadályoztatása esetén e hatáskörét – ha van ilyen – az alelnök vagy az elnök-helyettes, illetve tartós távollétük, együttes akadályoztatásuk esetén az ügyrendben kijelölt képviselő bizottsági tag gyakorolhatja.

Az SZMSZ 66. § (3) bekezdése azonban – az Mötv. hivatkozott szabályaival ellentétben – a Képviselő-testületnek egy, az Mötv. 41. § (2) bekezdésében meghatározott másik szerve, a polgármester számára is megadja a jogot a bizottság ülésének összehívására: [*„a bizottsági elnök akadályoztatása esetén, valamint, ha a bizottsági elnök a bizottság összehívására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a bizottság ülését a polgármester hívja össze."]*

Az Mötv. 58. § (1) bekezdésének harmadik mondata alapján *„Nem lehet a bizottság elnöke vagy tagja a polgármester."* A törvény már hivatkozott szabályaiból nem vezethető le, hogy a polgármester a bizottsági elnököt helyettesítő jogkörben eljárhatna, vagy a képviselő-testület azon szervének összehívásáról dönthetne, amelynek ő maga nem tagja. **Ennek megfelelően az SZMSZ 66. § (3) bekezdése, amely – a bizottság elnökének jogkörét is elvonva – a polgármestert hatalmazza fel a bizottsági ülés összehívására az ott nevesített esetekben, jogszabályellenes, ezért annak módosítása szükséges.**

A bizottságok felé – az önkormányzat működéséért való felelősségére tekintettel – az Mötv. biztosít jogosítványokat a polgármesternek. Így az Mötv. 61. § (1) bekezdése alapján a polgármester indítványozhatja a bizottság ülésének összehívását, amelyet az indítvány kézhezvételétől számított nyolc napon belül össze kell hívni; ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a bizottság döntésének a végrehajtását is felfüggesztheti, ha az ellentétes a képviselő-testület határozatával vagy megítélése szerint az az önkormányzat érdekeit sérti.

3. Az önkormányzati rendeletek kihirdetése

Az SZMSZ 39. § (1) bekezdése az alábbiak szerint határozza meg az önkormányzati rendeletek kihirdetésének módját: *„A Képviselő-testület rendeletét az Önkormányzat holnapján kell kihirdetni…"*

Az önkormányzati rendelet érvényességének egyik feltétele, hogy az megfelelő módon kerüljön kihirdetésre, ennek során az Mötv. 51. § (2) bekezdésében foglalt kógens előírásokat kell követni. E szerint: *„az önkormányzati rendeletet* ***a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos***

– a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ***– módon ki kell hirdetni. A saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi.”***

E jogszabályhely értelmében a kihirdetésnek – a képviselő-testület által az Mötv. 51. § (2) bekezdésében meghatározott lehetőségek közül választott – módját kötelező a szervezeti és működési szabályzatban rögzíteni, mivel ennek hiányában utólag nem megállapítható, hogy az önkormányzati rendelet kihirdetése jogszerűen, szabályosan történt-e meg. A szervezeti és működési szabályzatban ezért azt is meg kell határozni, hogy mi minősül a helyben szokásos módnak (ez lehet a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztés vagy a helyi önkormányzat hivatalos lapjában való elhelyezés).

Az Mötv.-nek a kihirdetésre vonatkozó előírásaihoz fűzött Complex Jogtár-Kommentár külön kiemeli, hogy a helyi rendeletek önkormányzati honlapon történő kihirdetése továbbra sem megengedett (ez nem lehet ebben az értelemben a „helyben szokásos mód”), de amennyiben az önkormányzat rendelkezik saját honlappal, akkor a rendeletet a honlapon is kötelező közzétenni. E körben megjegyzendő, hogy a közzététel (publikáció) nem azonos a kihirdetéssel.

A kihirdetés minden jogszabályra vonatkozó olyan, jogilag szabályozott módon, meghatározott helyen és formában történő nyilvánosságra hozatalt jelent, amely egyben a jogszabály közjogi érvényességének mellőzhetetlen feltétele. A közzététel ezzel szemben a jogszabályok szövegének a kihirdetést követő és gyakran könnyebben kezelhető formában történő megjelentetését is magában foglalja, célja, hogy annak tartalma a jogalanyok számára szabadon megismerhető legyen. A kihirdetés a közzététel speciális formája, amelyhez joghatás, a jogszabály érvényessége kötődik.

Fentiekre tekintettel az SZMSZ azon rendelkezése, amely szerint a Képviselő-testület rendeletét az önkormányzat holnapján kell kihirdetni, nem felel meg az Mötv. előírásainak, ezért annak módosítása szintén elengedhetetlen.

Mindezek alapján felkérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen törvényességi felhívást annak kézbesítésétől – azaz a Tfvhr. 5. § (1) bekezdése alapján, a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (a továbbiakban: TFÍK) informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított

30 napon belül

tűzze ülése napirendjére és az abban, illetve a BP/2800/00184-1/2025. iktatószámú törvényességi felhívásban részletezett megállapításokra tekintettel – az SZMSZ megfelelő módosításával – gondoskodjon a kialakult jogsértő helyzet megszüntetéséről.

Kérem, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésükről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – a TFÍK informatikai rendszeren keresztül tájékoztatni szíveskedjenek.

Szükséges ez alkalommal is jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést. A Tfvhr. 2. § (5) bekezdése kimondja továbbá, hogy a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2025.11.04 16:23:02
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

dr. Sára Botond

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete
részére

Iktatószám:	BP/2800/00652-1/2025
Ügyintéző:	dr. Kiss Bernadett
Telefonszám:	(1) 896-1290
E-mail:	kiss.bernadett4@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Törvényességi felhívás a képviselő-testület szerveinek együttműködésével összefüggésben

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdés a) pontja alapján – képviselői, bizottsági elnöki bejelentésekre tekintettel – vizsgálta Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Jegyzőjének a bizottsági ülések összehívásában, javasolt napirendjének meghatározásában, valamint a bizottsági ülésen résztvevő képviselő tanácskozási jogának érvényre juttatásában betöltött szerepe jogszerűségét. Vizsgálatom alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek.

1. A 2025 évben a Képviselő-testület Pénzügyi Ellenőrzési Bizottságának Elnöke – a vonatkozó elektronikus levelezés csatolásával alátámasztva – több alkalommal jelezte a Kormányhivatal felé, hogy a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 65. §-ban foglalt bizottsági ülés összehívására, javasolt napirendjének összeállítására vonatkozó jogkörének gyakorlásában Ferencváros Önkormányzatának Jegyzője akadályozza, a képviselő-testületi ülések tervezett napirendjét – kifejezett kérése ellenére – egyáltalán nem, vagy hiányosan továbbítja a részére, a bizottsági ülések meghívóját a vele való egyeztetés nélkül, „sk" elnöki aláírással küldi meg a bizottság tagjainak. Mindezekről tájékoztatta a Jegyző asszony fölött munkáltatói jogkört gyakorló Polgármester asszonyt is, azonban változás e téren nem történt.

Amint az a tisztelt Képviselő-testület előtt is ismert, a bizottságok működésére nézve az Mötv. nem állapít meg speciális szabályokat, a törvény 60. §-ában eltérést nem engedő módon a képviselő-testület működésére irányadó szabályokat rendeli megfelelően alkalmazni. E rendelkezés alapulvételével az Mötv. 45. és 65. §-ainak előírásaiból egyértelműen az következik, hogy ha a bizottsági elnöki poszt betöltött és

a bizottsági elnök nincs akadályoztatva, akkor kizárólag ő jogosult a bizottsági ülés összehívására, javasolt napirendjének összeállítására.

Az Mötv. 57. § (1) bekezdése előírja azt is, hogy a bizottságok alapvető működési szabályait a képviselő-testületeknek a szervezeti és működési szabályzataikban kell meghatározniuk. További részletszabályt rögzít a bizottságokat érintően az Mötv. 61. § (3) bekezdése, miszerint a bizottságok működésének ügyviteli feladatait a polgármesteri hivatalok látják el.

Az SZMSZ – fent említett – 65. §-ában a képviselő-testület, mint helyi jogalkotó is egyértelműen leszögezi, hogy a bizottsági ülés összehívása (ebből adódóan napirendjének meghatározása) és vezetése a bizottság elnökének feladata.

A bizottságok elnökeinek az önkormányzati feladatok szempontjából, így a bizottságok munkájának megszervezésében, működésének biztosításában is meghatározó szerepük van, e téren – a jogszabályi előírások keretei között – önállóan járhatnak el, saját döntési jogkörrel rendelkeznek.

A bizottsági ülés zökkenőmentes levezetése természetesen nagymértékben függ annak megfelelő előkészítésétől. Ebben a munkában a bizottság elnökét a jegyző, illetve a jegyző vezetésével szakapparátusként, a képviselő-testület hivatala segíti.

A bizottsági ülés napirendjére vonatkozó javaslatot a bizottság elnöke állítja össze, majd terjeszti a bizottság elé. A tárgyalásra javasolt napirendi pontok közül – amelyet az ülésre szóló meghívó tartalmaz – nem hagyhatja el a munkatervben rögzített, valamint a törvény és az SZMSZ által előírt, továbbá a bizottságok Mötv. 59. §-ában meghatározott rendeltetéséből adódóan a képviselő-testület munkájához, üléseihez szorosan kötődő, tárgyalni rendelt kérdéseket a további témák terén azonban szabadon mérlegelhet. A bizottság elnöke ezen túl bármely témakör – akár rendes, akár rendkívüli ülésen való – tárgysorozatba vételére javaslatot tehet, ha ő az előterjesztő, illetve a vonatkozó előterjesztés az arra feljogosított szervtől vagy személytől, az előírt tartalommal és formában, illetve határidőben érkezett meg hozzá.

Az SZMSZ 66. §-a értelmében a bizottság ülésének összehívásáról a bizottság elnöke a hivatal útján, elektronikus levélben gondoskodik. E rendelkezés a hivatal feladatává azt teszi tehát, hogy az elnök által összeállított és az általa javasolt napirendi pontokat tartalmazó meghívót továbbítsa a képviselők és külsős bizottsági tagok részére, azonban a napirendi pontok meghatározása és a meghívó összeállítása – SZMSZ 23. § (2) bekezdésére is figyelemmel – egyértelműen elnöki feladat marad. Hangsúlyozandó, hogy a Ferencvárosi Polgármesteri Hivatal és Jegyző asszony által e téren nyújtott adminisztratív támogatás sem eredményezheti azt, hogy a bizottság tagjai részére bármikor olyan meghívó kerüljön kiküldésre, amelyet a bizottság elnöke előzetesen nem hagyott jóvá, vagy annak tartalmával nem értett egyet. Ez a meghívó hitelességét és az ülés összehívásának jogszerűségét is megkérdőjelezi, figyelemmel arra is, hogy a meghívó a bizottsági ülésről készült, közokiratnak minősülő jegyzőkönyv részét képezi.

A bizottsági elnök fent említett jogait a polgármesteri hivatal egyetlen köztisztviselője és annak vezetője sem vonhatja el, írhatja felül; az Mötv. – jegyző önkormányzatnál betöltött szerepét és feladatait rögzítő – 81. §-a ennek lehetőségéről nem rendelkezik. Szükséges tehát – az Elnök asszony által is jelzett, illetve az esetleges további félreértések elkerülése, a Jegyző asszony által kialakított jogsértő gyakorlat megszüntetése érdekében – a bizottsági ülésekre szóló meghívók elkészítésének és kiküldésének rendjét egyértelműen, valamennyi bizottsági elnök számára elfogadható és megnyugtató módon rendezni.

A jegyző a bizottsági elnök ülés összehívására, javasolt napirendjének megállapítására vonatkozó döntését köteles végrehajtani és az Mötv. 81. § (3) bekezdése c) pontjában foglaltaknak eleget téve köteles gondoskodni a bizottságok működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. E tevékenysége egyaránt magában foglalja a bizottsági ülések adminisztratív, technikai feltételeinek biztosítását, az ehhez kapcsolódó munkaszervezési feladatok ellátását; a benyújtott előterjesztések, meghozandó döntések tartalmi és szakmai előkészítését, ezáltal a jogszerűségük garantálását; a bizottság üléseiről szóló

jegyzőkönyvek elkészítését, közzétételét és a bizottsági döntések végrehajtásában való közreműködést is.
A jegyző Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontjában rögzített jogszabálysértés jelzésére irányuló kötelezettsége, mint belső törvényességi ellenőrzési feladat is a hatékony bizottsági munkát szolgálja, illetve a jogszabályszerű bizottsági működést és döntést segíti elő

A jegyző bizottsági ülés előkészítésében való feladataihoz és jelzéséhez közvetve sem társítható azonban az ülés összehívásának, a napirendi javaslat megtételének folyamatát, a meghívó tartalmát érdemben befolyásoló intézkedési lehetőség, az elnöki teendők átvétele.

2. A Képviselő-testület Városfejlesztési Bizottságának, valamint Szociális és Egészségügyi Bizottságának 2025. június 10-én tartott üléseiről készült jegyzőkönyvek tanúsága szerint ezen üléseken, az Mötv. 32.§ (2) bekezdés d) pontjában meghatározott tanácskozási joggal résztvevő Gyurákovics Andrea képviselő asszony számára – a bizottsági ügyrendek megsértésére hivatkozó jegyzői és aljegyzői jelzés alapján – a napirend előtti felszólalás lehetőségét az érintett ülésvezetők nem biztosították. Szükséges megjegyezni, hogy a Városfejlesztési Bizottság 2025. május 13-ai ülésén Képviselő asszony e képviselői jogával – ezirányú jegyzői jelzés hiányában – még problémamentesen élni tudott.

Vitathatatlan, hogy a képviselő-testület tevékenységének eredményessége alapvetően az önkormányzati képviselők munkájától függ. Az önkormányzati képviselők tehát – akik esküjüknek megfelelően a döntéshozatalban való érdemi részvétel mellett közreműködnek a döntések előkészítésében, végrehajtásának megszervezésében, valamint annak ellenőrzésében is – annak érdekében, hogy a munkájukat az adott település fejlődésének előmozdítása érdekében, lelkiismeretesen és felelősségteljesen elláthassák rendelkeznek olyan, a bizottságokkal kapcsolatos jogosítványokkal, amelyek megilletik őket olyan bizottságok tevékenységével, működésével kapcsolatban is, amelyeknek nem tagjai.

Az Mötv. 32. § (2) bekezdésének d) pontja kimondja tehát, hogy az önkormányzati képviselő tanácskozási joggal részt vehet a képviselő-testület bármely bizottságának nyilvános vagy zárt ülésén, javasolhatja a bizottság feladatkörébe tartozó ügy megtárgyalását, továbbá kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület vizsgálja felül bizottságának, a polgármesternek, a részönkormányzat testületének, a jegyzőnek – a képviselő-testület által átruházott – önkormányzati ügyben hozott döntését.

A tanácskozási jog a napirendtől független felszólalási, a napirendhez való hozzászólási, kérdésfeltevési jogot jelent, ez a jegyző mellett alanyi joga a képviselőknek is, akár képviselő-testületi, akár bizottsági ülésről legyen szó. A képviselők a tanácskozás jogától annak részjogosítványait illetően sem foszthatók meg, ezen – a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében való részvételre, illetve a helyi közügyek megvitatására vonatkozó – joguk gyakorlása az ülés vezetője által, a szervezeti és működési szabályzat rendelkezése alapján, legfeljebb időben korlátozható.

Az 32. § (2) bekezdésének d) pontja, illetve a 81. § (1) bekezdésének d) és e) pontja egyértelművé teszik, hogy a képviselők jogállásuknál fogva, a jegyző pedig törvényben kapott feladata (jelzési, szignalizációs kötelezettsége) folytán vesz részt tanácskozási joggal a bizottságok ülésein. **Ebből következően a bizottsági ügyrendek olyan megfogalmazása vagy annak olyan jegyzői értelmezése, amely a bizottsági munkában – a bizottság elnökének döntésétől függővé tehető – lehetőségként tünteti fel, illetve értékeli a nem bizottsági tag képviselő bizottsági ülésen biztosítandó napirend előtti felszólalási jogát, törvénysértéshez, a képviselői jogok csorbításához vezet.**

A jegyző „*a törvényesség helyi őre*”, az Mötv. 81. § (3) bekezdésének e) pontjában foglalt szignalizációs kötelezettsége az ülések adminisztratív előkészítése, az önkormányzati szervek működésének figyelemmel kísérése mellett magában foglalja a testületi működés, döntéshozatal jogszerűségi ellenőrzését is: a jegyzőnek jelzéssel kell élnie tehát az érintett szerv, személy felé, ha tevékenysége eltér a szervezeti és működési szabályzat vagy más jogszabály előírásaitól, illetve, ha a tervezett döntése vagy az azt megelőző eljárása jogsértő.

A jegyző mindig a döntési pozícióban lévő szervnek, személynek: a bizottsági ülés előkészítő szakaszában a bizottsági elnöknek, az ülésen pedig – ahol tanácskozási joggal vesz részt – a bizottságnak jelez. A szignalizáció célja tehát, hogy a jegyző olyan helyzetbe hozza a döntéshozót, ülésvezetőt, hogy a törvényességi aggályok, negatív szakmai észrevételek ismeretében, az esetleges jogellenesség, alaki, tartalmi hiányosság tudatában ítélhesse meg a működési kérdések, határozati javaslatok, illetve az azokat tartalmazó előterjesztések további sorsát.

Hangsúlyozni szükséges ugyanakkor, hogy a jelzés figyelembevétele a döntési helyzetben lévő szervre, személyre nézve nem kötelező és az visszaélés eszközéül sem szolgálhat; alkalmazásával a jegyző nem vonhatja el a döntésre jogosult hatáskörét, éppen ellenkezőleg – ahogy az fentebb is említésre került – segítenie kell a jogszabályszerű működést és döntést, jelzési kötelezettségét a bizottság, illetve a bizottsági elnök szakmai támogatása céljából, a képviselői jogok tiszteletben tartása mellett gyakorolhatja.

A Kormányhivatal következetes szakmai álláspontja, hogy az önkormányzat, illetve annak szervei nem hozhatnak olyan döntést, nem alakíthatnak ki olyan gyakorlatot, amely a képviselőket érdemi tevékenységük ellátásában bármilyen módon korlátozza, illetve amely – közvetve a választópolgárok önkormányzáshoz való jogát is megsértve – megbontja a képviselők közötti jogegyenlőséget vagy adott esetben kizárja őket a bizottság munkájából.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján felhívom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen törvényességi felhívást, annak kézbesítésétől – azaz a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 5. § (1) bekezdése alapján a TFÍK informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított

30 napon belül

vizsgálja meg, és a Kormányhivatal testületi ülések előkészítésére, vezetésére, illetve a jegyző jelzési kötelezettségének terjedelmére vonatkozó szakmai álláspontjának ismeretében, az e téren kialakult, a bizottsági elnöki feladatokkal és a képviselőket megillető tanácskozási joggal összeegyeztethetetlen, jogellenes gyakorlatot – az SZMSZ megfelelő módosításával – szüntesse meg, illetve a közszolgálatra irányadó magatartási szabályok megsértésének megállapítása esetén hozzon döntést az érintettek felelősségre vonásának szükségességéről.

Kérem továbbá, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – szintén a TFIK informatikai rendszeren keresztül tájékoztatni szíveskedjenek.

Szükségesnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond Attila

Digitálisan aláírta: dr. Sára Botond Attila
Dátum: 2025.09.02 08:22:48 +02'00'

dr. Sára Botond

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2025.09.02 11:48:38
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

dr. Sára Botond Attila - 2025.11.04. 14:07:26

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete
részére

Iktatószám:	BP/2800/00184-10/2025
Ügyintéző:	dr. Kiss Bernadett
Telefonszám:	(1) 896-1290
E-mail:	kiss.bernadett4@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Ismételt törvényességi felhívás a 12/2024. (X.7.) önkormányzati rendelettel összefüggésben

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdésének a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdésének b) pontja alapján vizsgálta Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) magasabb szintű jogszabályi előírásokkal, irányadó bírói gyakorlattal való összhangját, illetve – konzultációs kötelezettségének is eleget téve – Baranyi Krisztina polgármester asszonynak az ugyanezen tárgyban BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámon kiadott második törvényességi felhívásra adott I/135-3/2025. iktatószámú válaszában foglaltakat. E vizsgálat alapján az alábbi**, ismételt**

törvényességi felhívást

teszem.

1. Elöljáróban szükséges rögzíteni, hogy a Kormányhivatal a BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámú, ismételt törvényességi felhívásában – amint arra e dokumentum 2. oldalának második bekezdésében is egyértelműen kitért – a *„BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú törvényességi felhívás I. pontjában foglaltakat továbbra is változatlanul fenntartva”* tett kiegészítő megállapításokat a nem képviselő bizottsági tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét érintően, illetve új törvényességi észrevételeket az SZMSZ bizottsági ülések összehívását, valamint az önkormányzati rendeletek kihirdetését érintő jogsértő szabályozásával összefüggésben. A Kormányhivatal második felhívásában ily módon megerősített – a képviselő-testület rendes ülései számának megadásával, az interpelláció és a megismételt szavazás szabályozásával, a lemondó nyilatkozat átvételére és a vagyonnyilatkozat nyilvántartására jogosult bizottság hiányával, a nem képviselő bizottsági tag vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségével, a hatálybalépés meghatározásával kapcsolatos – kifogásainak érdemi megvitatására azonban a jelen felhívás kibocsátásáig nem került sor.

Említést érdemel, hogy a második törvényességi felhívás teljeskörű megtárgyalása annak ellenére elmaradt, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésére hivatkozással a Kormányhivatal ezen törvényességi felhívásában újólag felkérte a Képviselő-testületet arra is, hogy e törvényességi felhívást annak

kézbesítésétől számított 30 napon belül tűzze ülése napirendjére, és *„az abban, illetve a BP/2800/00184-1/2025 iktatószámú törvényességi felhívásban részletezett megállapításokra tekintettel – az SZMSZ megfelelő módosításával – gondoskodjon a kialakult jogsértő helyzet megszüntetéséről.”,* illetve az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségének eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedéséről, vagy egyet nem értéséről – szintén e határidőben – a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás modulon keresztül tájékoztassa a Kormányhivatalt, mivel az önkormányzatoknak a felhívással érintett tárgykörben kialakított álláspontja és annak közlése a felügyeleti eljárásban döntő jelentőséggel bír.

Külön levélben kérte ezen túl a Kormányhivatal Polgármester asszonyt is, hogy a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 7. § a) pontjában foglalt kötelezettségét (miszerint a törvényességi felhívás tartalmáról az abban meghatározott határidőn belül tájékoztatnia kell a Képviselő-testületet) teljesítse, illetve a Képviselő-testület törvényes képviselőjeként gondoskodjon az e grémium törvényességi felhívás alapján tett intézkedéséről, vagy egyet nem értéséről szóló tájékoztatás időben való megadásáról.

Ezzel szemben Ferencváros Önkormányzatának – erre nem jogosult – Jegyzője, 10 nappal a törvényességi felhívásban biztosított 30 napos határidő lejártát követően, a 2025. július 15-ei keltezésű, II/135-2/2025 iktatószámú levelében, határozott kérelem megfogalmazása nélkül, mindössze arról értesítette a Kormányhivatalt, hogy *„az SZMSZ módosítása várhatóan a Képviselő-testület 2025. szeptemberi ülésén lesz napirenden.”*

Polgármester asszony azzal, hogy – a felhívás kísérőlevelében történt külön figyelmeztetés ellenére – indokolatlanul elmulasztotta Tfvhr. 7. § a) pontjában foglalt előterjesztési, illetve az Mötv. 134. § (1) bekezdéséből, illetve a Tfvhr. 9. § d) pontjából fakadó tájékoztatási kötelezettségét, és a Tfvhr. 8. § (4) bekezdése alapján számára biztosított határidő-hosszabbítási kérelem lehetőségével is csak elkésetten és így már nem teljesíthetően, 2025. szeptember 4-én élt, jogsértő módon járt el.

A hivatkozott jogszabályhelyek ugyanis azt hivatottak biztosítani, hogy a Képviselő-testület határidőben tudomást szerezzen a Kormányhivatal törvényességi felhívásában részletezett szakmai véleményéről és annak ismeretében tudja kialakítani saját álláspontját. Polgármester asszony nem korlátozhatja a képviselők törvényességi felhívás megismeréséhez, az arról szóló döntéshez való jogát, akadályozva ezáltal a Kormányhivatal törvényességi felügyeleti munkájának hatékony ellátását is. Mulasztása törvényességi szempontból aggályos voltára, illetve a lehetséges, a Képviselő-testületre nézve súlyos jogkövetkezményeire Jegyző asszony – az Mötv. 81. § (1) bekezdésének e) pontjából eredő jelzési kötelezettségét is megszegve – nem hívta fel Polgármester asszony figyelmét.

A Kormányhivatal az illetékességi területén működő önkormányzatok feletti törvényességi felügyeleti tevékenységét minden esetben az önkormányzati autonómia tiszteletben tartása mellett, az Mötv. 9. §-ában foglalt elvárásoknak megfelelően végzi. E jogszabályhely – hangsúlyozottan a helyi jogalkotók, jogalkalmazók vonatkozásában is – alapelvi szintre emelte ugyanis, hogy „Az *e törvényben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni.”*

Erre is tekintettel a Kormányhivatal még az eljárása alá vont önkormányzat válaszadási, intézkedési késedelme, illetve mulasztása esetén is igyekszik lehetőséget teremteni arra, hogy az érintett képviselő-testület, mint legfőbb döntéshozó a törvényességi felhívással kapcsolatos érdemi álláspontját kifejthesse, erre azonban BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámú, ismételt törvényességi felhívás vonatkozásában végül a tisztelt Képviselő-testület 2025. szeptember 11-ei ülésén sem került sor.

2. Az említett testületi ülésről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a Képviselő-testület a Kormányhivatal BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú, első törvényességi felhívásának I. pontjában foglalt észrevételeit érdemben nem tárgyalta, és – bár a vonatkozó előterjesztés 3. mellékletében és II/135-3/2025. iktatószámú tájékoztatásában Polgármester asszony a saját álláspontjaként, ezen törvényességi kifogásokra is elutasítóan kitért – a Képviselő-testület azokra lényegében nem reagált. Így az első felhívásban említett aggályos jogszabályhelyekkel, illetve az önkormányzati rendeletek kihirdetése

helyben szokásos módjának meghatározásával, a polgármestert a bizottsági ülés összehívására történő rendeleti felhatalmazással, valamint a külsős bizottsági tag nem nyilvános vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségére vonatkozó szabályozás hiányával összefüggő megállapításait illetően a Kormányhivatal (részben ismételten) csak Polgármester asszonynak – (testületi jegyzőkönyvbe foglaltan) a saját meggyőződését sem teljesen tükröző, illetve a központi jogalkotónak az Mötv. kommentárjából egyértelműen kiolvasható szándékával, valamint a kialakult, önkormányzati működésre irányadó kúriai gyakorlattal szembe helyezkedő – jegyzői közreműködéssel kialakított és törvényességi szempontból ellenőrzött, sajátos jogértelmezéséről értesülhetett.

Figyelemmel arra tehát, hogy a Képviselő-testület a polgármesteri tájékoztatás és a 257/2025. (IX. 11.) Kt határozat értelmében nem értett egyet a BP/2800/00184-4/2025. ügyiratszámú második törvényességi felhívás 1-3. pontjában foglalt megállapításokkal, a BP/2800/00184-1/2025. ügyiratszámú első törvényességi felhívás I. pontjában részletezett és a második felhívásban megerősített törvényességi észrevételekkel kapcsolatos álláspontját pedig egyértelműen nem nyilvánította ki, valamint az ismételt felhívásban meghatározott határidő lejártáig, de a 2025. szeptember 11-ei ülését követően sem tett intézkedést a feltárt jogszabálysértések megszüntetése érdekében és a Kormányhivatal megítélése szerint a jogsértő helyzet továbbra is fennáll, a Tfvhr. 9. § a) és c) pontjából következően e törvényességi felhívás eredménytelensége volt megállapítható és újból törvényességi felhívás kibocsátása vált szükségessé.

Mindezek alapján ismételten felkérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a jelen törvényességi felhívást annak kézbesítésétől – azaz a Tfvhr. 5. § (1) bekezdése alapján, a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (a továbbiakban: TFÍK) informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított

30 napon belül

tűzze ülése napirendjére, azt ez alkalommal érdemben vizsgálja meg, és a Kormányhivatal e felhívása elválaszthatatlan részét képező BP/2800/00184-1/2025, illetve a BP/2800/00184-4/2025 ügyiratszámú felhívásaiban részletesen kifejtett megállapításaira tekintettel gondoskodjon az SZMSZ kifogással érintett rendelkezéseinek módosításáról, illetve – a vonatkozó jogalkotási kötelezettségét teljesítve – e rendelet kiegészítéséről.

Kérem, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésükről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – a TFÍK informatikai rendszeren keresztül tájékoztatni szíveskedjenek.

Amint az ismert az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

A Tfvhr. 2. § (5) bekezdése kimondja, hogy a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2025.11.04 16:21:05
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

dr. Sára Botond Attila - 2025.11.26. 13:30:25

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Baranyi Krisztina polgármester asszony
részére

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata

Iktatószám:	BP/2800/00184-13/2025
Ügyintéző:	dr. Kiss Bernadett
Telefonszám:	(1) 896-1290
E-mail:	kiss.bernadett4@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Határidő-hosszabbítás elutasítása

Ez a levél a TFÍK informatikai rendszerébe feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Polgármester Asszony!

Budapest Főváros Kormányhivatalához 2025. november 24-én érkezett, II/225-2/2025 iktatószámú határidő-hosszabbítás iránti kérelmét – a BP/2800/00184-10/2025 iktatószámon, 2025. november 4-én megküldött ismételt törvényességi felhívásban újból jelzett, Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete által korábban már megismert jogszabálysértésekre, törvényességi aggályokra tekintettel – **elutasítom.**

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kérem, hogy a Képviselő-testület a hivatkozott törvényességi felhívás alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a Kormányhivatalt – az abban meghatározott határidőn belül, azaz **2025. december 4. napjáig –** a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás modulon keresztül szíveskedjék tájékoztatni.

Az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2025.11.27 09:09:29
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK

- 1364 Bp., Pf.: 234. – Telefon: +36 (1) 896-2441– Fax: +36 (1) 237-4882
E-mail: foispan@bfkh.gov.hu – Honlap: www.kormanyhivatalok.hu